

Udskriftsdato: 7. januar 2026

2016/1 LSF 55 (Gældende)

Forslag til Lov om udstedelse af legitimationskort

Ministerium: Social- og Indenrigsministeriet

Journalnummer: Social- og Indenrigsmin., j.nr. 2016-2453

Forslag

til

Lov om udstedelse af legitimationskort

§ 1. Loven har til formål at sikre, at alle personer på 15 år og derover, der er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), kan erhverve et legitimationskort.

§ 2. Personer på 15 år og derover, der er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), kan erhverve et legitimationskort med foto, fulde navn og personnummer, der udstedes af den kommune, hvor ansøgeren er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR). Legitimationskortet udstedes med en gyldighedsperiode på 10 år.

Stk. 2. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler for udstedelsen og udformningen af legitimationskortet, herunder nærmere krav for, hvornår ansøgerens identitet kan anses for godtgjort.

Stk. 3. Social- og indenrigsministeren fastsætter regler om betaling af et gebyr for udstedelse af legitimationskortet, jf. stk. 1.

§ 3. I lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 1020 af 21. oktober 2008 som ændret ved lov nr. 707 af 25. juni 2010 og ved § 1 i lov nr. 327 af 23. marts 2013, foretages følgende ændring:

1. § 4 ophæves.

§ 4. Loven træder i kraft den 1. juli 2017.

§ 5. Legitimationskort, der ved ikrafttrædelsen af denne lov er udstedt efter § 4, stk. 1 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 1020 af 21. oktober 2008 som ændret ved lov nr. 707 af 25. juni 2010 og ved § 1 i lov nr. 327 af 23. marts 2013, forbliver gyldige indtil udløbet af disse korts gyldighedsperiode.

§ 6. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund
2. Lovforslagets hovedindhold
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.1.1 Legitimationskort til personer på 16 år og derover (alkoholkort)
 - .
 - 2.1.2 Pas
 - .
 - 2.1.3 Kørekort
 - .
 - 2.1.4 Sundhedskort
 - .
 - 2.1.5 Opholdskort til tredjelandsstatsborgere
 - .
 - 2.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.2.1 Behovet for tilpasninger af legitimationskortet til personer på 16 år og derover
 - 2.2.2. Anvendelse af andre legitimationsformer
 - 2.2.2.1 Pas
 - .
 - 2.2.2.2 Kørekort
 - .
 - 2.2.2.3 Sundhedskort
 - .
 - 2.2.2.4 Opholdskort til tredjelandsstatsborgere
 - .
 - 2.2.2.5 Digital legitimation
 - .
 - 2.2.3 Tilvejebringelse af hjemmel til et nyt legitimationskort
 - .
 - 2.2.4 Adresseoplysninger
 - .
 - 2.2.5 Gyldighedsperiode
 - .
 - 2.2.6 Gebyrfastsættelse
 - .
 - 2.2.7 Ophævelse af lovgivning om legitimationskort til personer på 16 år og derover
 - .
 - 2.3. Den foreslåede ordning
3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. De administrative konsekvenser for borgerne
6. De miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer mv.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Lovforslaget har til formål at sikre, at alle borgere over 15 år, der er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), har mulighed for at erhverve legitimation ud over pas og kørekort.

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg afgav den 3. marts 2016 beretning over forslag til folketingsbeslutning om indførelse af gyldig billedlegitimation udover pas og kørekort (B 31, Folketingstidende 2015-2016, 2. samling, A). Det fremgår af beretningen, at udvalget i sin helhed opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag herom senest i efteråret 2016, så det sikres, at borgere uden pas eller kørekort kan legitimere sig ved gyldig billedlegitimation. Legitimationen skal være udstedt af en offentlig myndighed og opfylde de nødvendige krav, herunder til datasikkerhed, så kortet godtages de steder, hvor man i dag ikke godtager andre typer af legitimation end pas og kørekort. Beslutningsforslaget blev ikke undergivet 2. behandling.

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til B 31, at det som følge af skærpet lovgivning mod terrorisme og hvidvaskning af penge igennem de senere år er blevet nødvendigt at kunne legitimere sig med billedlegitimation. Forslagsstillerne anførte bl.a., at de fleste borgere løser dette ved at fremvise kørekort eller pas, men at det for nogle borgere, f.eks. synshandicappede, epileptikere m.fl., ikke er muligt at erhverve kørekort pga. deres handicap. Disse borgere skal i stedet f.eks. fremvise pas, hvilket forslagsstillerne mente, er uhensigtsmæssigt. Forslagsstillerne anførte bl.a. i forlængelse heraf, at alle borgere skal kunne erhverve billedlegitimation, der minder om et kørekort.

Under 1. behandlingen af beslutningsforslaget den 26. januar 2016 tilkendegav social- og indenrigsministeren, at regeringen var indstillet på at undersøge, om det eksisterende legitimationskort der udstedes med hjemmel i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 1020 af 21. oktober 2008 med senere ændringer og tilhørende bekendtgørelse om udstedelse af legitimationskort til personer på 16 år og derover, jf. bekendtgørelse nr. 532 af 13. juni 2004, kan anvendes som generelt legitimationskort med nogle tilpasninger.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Gældende ret

I dag findes der ikke et offentligt udstedt legitimationskort, der alene har til formål at fungere som generel legitimation, og som ikke varetager andre formål, som f.eks. at tjene som bevis for en førerret eller som rejselegitimation.

2.1.1. Legitimationskort til personer på 16 år og derover (alkoholkort)

Der kan med hjemmel i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 1020 af 21. oktober 2008 som ændret ved lov nr. 707 af 25. juni 2010 og ved § 1 i lov nr. 327 af 23. marts 2013 udstedes et legitimationskort.

De nærmere regler om legitimationskortet er fastsat i bekendtgørelse om udstedelse af legitimationskort til personer på 16 år og derover, jf. bekendtgørelse nr. 532 af 13. juni 2004.

Legitimationskortet har primært haft til formål, at unge på 16 år og derover skal kunne legitimere sig ved køb af alkohol og tobak.

Legitimationskortet er imidlertid ikke begrænset til udelukkende at kunne udstedes til unge mellem 16 og 18 år, men kan efter bekendtgørelsens ordlyd udstedes til personer på 16 år og derover. Legitimationskortet er heller ikke begrænset til kun at kunne anvendes som legitimation i forbindelse med køb af tobak og alkohol.

Det følger af § 3 i bekendtgørelsen, at kortet påføres ansøgerens fulde navn, fødselsdato samt et vellykkende foto. Endvidere påføres nummeret på den udstedende kommune. Kommunen kan opkræve et gebyr på højst 150 kr. for udstedelsen af kortet, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2.

Det er kommunerne, som har ansvaret for at udstede legitimationskortet til personer på 16 år og derover i overensstemmelse med de betingelser, der følger af ovennævnte bekendtgørelse.

2.1.2. Pas

Reglerne om udstedelse af pas findes i lov om pas til danske statsborgere mv. (lovbekendtgørelse nr. 900 af 8. september 2008 med senere ændringer) og bekendtgørelse om pas mv. (bekendtgørelse nr. 1337 af 28. november 2013 med senere ændringer).

Formålet med passet er, at indehaveren skal kunne legitimere sig i forbindelse med rejser til og fra udlandet.

2.1.3. Kørekort

De gældende regler om kørekort, herunder vedrørende betingelserne for erhvervelse af kørekort, findes i kørekortbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 312 af 25. marts 2015 om kørekort med senere ændringer). Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1386 af 11. december 2013 med senere ændringer.

Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/126/EF af 20. december 2006 om kørekort med senere ændringer (3. kørekortdirektiv). Direktivet fastsætter bl.a. en række mindstekrav til udstedelse af kørekort og til udformningen af kørekortet. Direktivet forudsætter, at et kørekort giver førerret til én eller flere kategorier af motordrevne køretøjer, samt at indehaveren består en forudgående teoretisk og praktisk prøve.

Kørekortet har til formål at dokumentere førerret til et motordrevet køretøj. Ved 3. kørekortdirektiv er der bl.a. indført en enhedsmodel til kørekort i medlemslandene (EU-kreditkortmodellen). Formålet hermed er bl.a. at give mulighed for at forbedre beskyttelsen mod forfalskninger.

2.1.4. Sundhedskort

De gældende regler om udformningen af sundhedskortet findes i bekendtgørelse om valgfri indplacering i sikringsgrupper og udstedelse af sundhedskort mv. (bekendtgørelse nr. 566 af 29. april 2015). Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1202 af 14. november 2014.

Ifølge § 7 i ovennævnte bekendtgørelse skal sundhedskortet indeholde oplysninger om personnummer, navn og adresse, sikringsgruppe, for gruppe 1-sikrede den valgte læge (eller lægekompagniskab) og bopæls- eller opholdskommune

Formålet med sundhedskortet er at dokumentere retten til ydelser efter sundhedsloven, jf. sundhedslovens § 12, stk. 1, og kan ikke i sin nuværende form betragtes som et legitimationskort.

2.1.5. Opholdskort til tredjelandssstatsborgere

Enhver tredjelandssstatsborger, der meddeles opholds- og arbejdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens §§ 7-9 f, bortset fra udlændinge under 18 år, der har fast ophold hos forældremyndighedens indehaver, får udstedt opholdskort med biometriske kendetegn (fotografi og fingeraftryk). De biometriske kendetegn lagres på en chip i kortet. Opholdskortet er dokumentation for, at den pågældende har en opholds- og arbejdstilladelse i Danmark.

En tredjelandssstatsborger skal under ophold her i landet til stadighed medføre dokumentation for sin opholdstilladelse, jf. bekendtgørelse nr. 1197 af 26. september 2016 (udlændingebekendtgørelsen) § 38.

Det følger af CPR-lovens § 17 (lovbekendtgørelse nr. 5 af 9. januar 2013 med senere ændringer), at udlændinge med opholdstilladelse eller -bevis registreres i Det Centrale Personregister (CPR).

En asylansøger har ikke opholdstilladelse i Danmark og får derfor heller ikke udstedt et opholdskort, ligesom en asylansøger heller ikke bopælsregistreres i CPR. En asylansøger modtager et asylansøgerkort som bevis på, at den pågældende har ret til at opholde sig i Danmark, mens sagen behandles. Hvis en asylansøger meddeles opholdstilladelse efter udlændingeloven § 7 (asyl), modtager den pågældende et opholdskort.

2.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

2.2.1. Behov for tilpasninger af legitimationskortet til personer på 16 år og derover

Legitimationskortet til personer på 16 år og derover har primært haft til formål, at unge på 16 år og derover skal kunne legitimere sig ved køb af alkohol og tobak. Selv om den nuværende lovgivning ikke udelukker, at kortet kan udstedes til andre end unge mellem 16 og 18 år, bør formålet med udstedelsen af legitimationskortet ændres til at omfatte en bredere personkreds.

Muligheden for anvendelse af kortet som generel legitimation vil endvidere kræve nogle ændringer af indholdet af det eksisterende legitimationskort. Social- og Indenrigsministeriet har ved overvejelserne herom bl.a. taget udgangspunkt i de legitimationsoplysninger, som fremgår af lovbekendtgørelse nr. 1022 af 13. august 2013 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme (herefter benævnt hvidvaskloven).

§ 12, stk. 2, i hvidvaskloven fastsætter, at legitimation for en fysisk person bl.a. i forbindelse med oprettelse af et fast kundeforhold i et pengeinstitut, skal omfatte navn, adresse og personnummer eller anden lignende dokumentation, hvis den pågældende ikke har et personnummer.

Hvidvaskloven indeholder imidlertid ikke krav om billedlegitimation. Social- og Indenrigsministeriet har alligevel foreslået, at legitimationskortet skal indeholde et billede af indehaveren, jf. nærmere pkt. 57 i vejledning nr. 9184 af 24. april 2013 til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme (herefter benævnt hvidvaskvejledningen).

Social- og Indenrigsministeriet har imidlertid ikke foreslået at anføre indehaverens adresse på legitimationskortet, jf. nærmere nedenfor under 2.3.

På den baggrund er det Social- og Indenrigsministeriets vurdering, at legitimationskortet til unge i dets nuværende form ikke kan anvendes som generel legitimation, fordi kortet i dag kun indeholder indehaverens navn, fødselsdato og billede, men ikke personnummer.

2.2.2. Anvendelse af andre legitimationsformer

2.2.2.1. Pas

Passet har til formål, at indehaveren skal kunne legitimere sig i forbindelse med rejser til og fra udlandet, jf. afsnit 2.1.2. Passet kan derfor ikke karakteriseres som et generelt legitimationskort i den forstand, at det har som sit hovedformål at fungere som generelt legitimationskort. Praktiske hensyn, såsom passets fysiske størrelse, taler desuden imod anvendelsen som generelt legitimationskort.

Efter en samlet vurdering er det således Social- og Indenrigsministeriets vurdering, at passet ikke er den bedst egnede legitimationsform til at fungere som generel legitimation.

2.2.2.2 Kørekort

Som det fremgår af afsnit 2.1.3, har kørekortet til formål at dokumentere førerret til et motordrevet køretøj. Kørekortet har således heller ikke til hovedformål at fungere som et generelt legitimationskort.

Social- og Indenrigsministeriet vurderer desuden ikke, at det inden for rammerne af gældende ret er muligt at gennemføre det forslag, som fremkom under 1. behandlingen af B31 (Folketingstidende 2015-2016, 2. samling, A), om at indføre et kørekort uden kategori i den forstand, at der udstedes et kørekort, der ikke giver ret til at køre bil, men som kun kan bruges til at identificere sig med. Baggrunden herfor er, at et kørekort som nævnt er knyttet til retten til at føre motordrevet køretøj og alene kan erhverves under visse betingelser. Praktiske hensyn, herunder bl.a. risikoen for forveksling med kørekort med førerret, taler ligeledes imod en sådan ordning.

Efter en samlet vurdering er det Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at kørekortet ikke egner sig som generelt legitimationskort.

2.2.2.3 Sundhedskort

Som anført i afsnit 2.1.4, er formålet med sundhedskortet at dokumentere retten til ydelser efter sundhedsloven, jf. sundhedslovens § 12, stk. 1. Der er således ikke tale om et legitimationskort. Da sundhedskortet som følge af sit formål ikke kan betegnes som et legitimationskort, vurderer Social- og Indenrigsministeriet heller ikke, at det i denne sammenhæng kunne være en hensigtsmæssig løsning at sætte et foto af indehaveren på sundhedskortet for derved at skabe et generelt legitimationskort.

2.2.2.4. Opholdskort til tredjelandssstatsborgere

Henset til den begrænsede målgruppe for opholdskortet til tredjelandssstatsborgere egner det sig ikke som generelt legitimationskort, der kan anvendes af alle.

Når en tredjelandssstatsborger meddeles opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens §§ 7-9 f, udstedes et opholdskort med biometri (fotografi og fingeraftryk) lagret på en chip. Opholdskortet er dokumentation for, at udlændingen har opholdstilladelse i Danmark og tjener samtidig som identifikation. Denne persongruppe er i kraft af bopælsregistreringen i CPR omfattet af den persongruppe, der kan få udstedt det foreslåede legitimationskort.

En opholdstilladelse udstedes for en tidsbegrænset periode, indtil tredjelandssstatsborgeren evt. søger og opfylder betingelserne for tidsbegrænset opholdstilladelse. Opholdskortet udstedes for en periode, der svarer til tilladelsens gyldighed, jf. udlændingebekendtgørelsens § 16. Eksempelvis vil en udlænding, som er familiesammenført med en herboende ægtefælle, blive meddelt opholdstilladelse for højst 2 år ad gangen, efter 2 år for højst 4 år og efter 6 år for højst 6 år ad gangen, jf. udlændingebekendtgørelsens § 16, stk. 2. Legitimationskortet foreslås derimod udstedt for en periode på 10 år.

For at undgå usikkerhed om afgrænsningen mellem et legitimationskort og et opholdskort til en tredjelandstatsborger skal det ved fastsættelsen af de nærmere regler for udformningen af legitimationskortet i medfør af lovforslagets § 2, stk. 2, sikres, at det på alle udstedte legitimationskort tydeligt fremgår, at legitimationskortet ikke dokumenterer opholds-eller arbejdstilladelse i Danmark. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2, stk. 2.

Asylansøgere, der ikke er bopælsregistreret i CPR, jf. afsnit 2.1.5., er ikke omfattet af den persongruppe, der kan få udstedt det foreslåede legitimationskort. Denne persongruppe har heller ikke behov for at kunne få udstedt et generelt legitimationskort, da disse personer i stedet har et asylansøgerkort til brug for legitimation og som bevis på ret til at opholde sig i Danmark, mens sagen behandles.

Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2, stk. 2.

2.2.2.5. Digital legitimation

Lovforslaget om udstedelse af legitimationskort har som formål at sikre, at alle personer på 15 år og derover, der er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), kan erhverve et legitimationskort. Lovforslaget vil dermed bl.a. løse et praktisk problem ved at gøre det muligt for borgere, der hverken har kørekort eller pas, at erhverve billedlegitimation, der størrelsesmæssigt minder om et kørekort.

På den baggrund ligger det uden for rammerne af dette lovforslag at udvikle en ny digital legitimationsform.

Regeringen, KL og Danske Regioner har vedtaget Den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi 2016-2020. Strategien indeholder en række initiativer, der skal udvikle den offentlige digitalisering.

Digitaliseringsstyrelsen er ansvarlig for gennemførelsen af Digitaliseringsstrategien, der bl.a. indeholder initiativer vedrørende digitale identiteter og rettighedsstyring, bedre sikkerhed på ID-løsninger målrettet børn og unge samt udvikling af nye generationer af NemID, NemLog-in og Digital Post.

2.2.3. Tilvejebringelse af hjemmel til et nyt legitimationskort

Der eksisterer ikke på nuværende tidspunkt et offentligt udstedt legitimationskort, der har som sit hovedformål at fungere som generel legitimation.

Som anført under afsnit 2.2.1, er der behov for tilpasninger af det eksisterende legitimationskort til personer på 16 år og derover, og som det fremgår af afsnit 2.2.2, er der ikke andre eksisterende offentligt udstedte legitimationsformer, der bør anvendes som generelt legitimationskort.

Der bør således tilvejebringes en hjemmel til udstedelsen af legitimationskortet, da hjemmelsgrundlaget i dag administreres af Sundheds- og Ældreministeriet og er givet med henblik på et afgrænset formål, nemlig med henblik på håndhævelse af forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. ovenfor pkt. 2.1.1.

2.2.4. Adresseoplysninger

Social- og Indenrigsministeriet har overvejet, om legitimationskortet også bør indeholde oplysninger om indehaverens adresse, således at legitimationskortet indeholder alle de ovennævnte legitimationsoplysninger.

Efter en samlet vurdering finder Social- og Indenrigsministeriet imidlertid, at dette er uhensigtsmæssigt.

Social- og Indenrigsministeriet har ved vurderingen heraf bl.a. lagt vægt på, at det fremgår af pkt. 55 i hvidvaskvejledningen, at hvor meget og hvilken type legitimation, der skal indhentes, afhænger af en

konkret risikovurdering. Det kan således ikke udelukkes, at der i en konkret situation skal fremvises yderligere legitimation, selvom der af legitimationskortet også fremgår adresseoplysninger. Der henvises til social- og indenrigsministerens besvarelse af 1. marts 2016 af Social- og Indenrigsudvalgets spørgsmål 3 ad B31 (Folketingstidende 2015-2016, 2. samling, A).

Social- og Indenrigsministeriet har desuden lagt vægt på, at hverken pas eller kørekort indeholder adresseoplysninger. Disse dokumenter vil således i en række situationer også skulle fremvises i kombination med et andet dokument, der indeholder adresseoplysninger, f.eks. et sundhedskort.

Social- og Indenrigsministeriet har yderligere lagt vægt på, at såfremt legitimationskortet også skulle indeholde indehaverens adresse, ville dette medføre, at legitimationskortet ville skulle udskiftes, hver gang indehaveren får ny adresse.

Hensynet til, at legitimationskortet i et vist omfang også må antages at skulle udstedes til personer uden fast adresse, er tillige indgået i Social- og Indenrigsministeriets overvejelser. I disse tilfælde nævner hvidvaskvejledningen, at det kan accepteres, at kundeforholdet oprettes, selvom adresseoplysninger ikke foreligger. Kunden kan i stedet indhente dokumentation fra kommunen, som bekræfter, at kunden er hjemløs.

2.2.5. Gyldighedsperiode

Legitimationskortets gyldighedsperiode bør ikke være længere, end at det er sikret mod eksempelvis forfalskning i hele gyldighedsperioden. Rigspolitiet har i den forbindelse oplyst, at et billedlegitimationskort med en gyldighedsperiode på 10 år og med et sikkerhedsniveau svarende til et kørekort vil være tilstrækkeligt sikret mod forfalskning i gyldighedsperioden.

Til sammenligning udstedes et kørekort til kategori B (almindelig bil) med en gyldighedsperiode på 15 år, dog højst til indehaverens fyldte 75. år, jf. bekendtgørelse nr. 312 af 23. marts 2015 om kørekort med senere ændringer. Pas har for personer over 18 år normalt en gyldighedstid på 10 år og for personer mellem 2 og 18 år normalt en gyldighedstid på 5 år, jf. § 20 i bekendtgørelse nr. 1337 af 28. november 2013 om pas m.v.

På denne baggrund er det Social- og Indenrigsministeriets vurdering, at det foreslåede nye legitimationskort bør kunne udstedes med en gyldighedsperiode på 10 år.

2.2.6. Gebyrfastsættelse

Det er Social- og Indenrigsministeriets vurdering, at der ud fra et princip om, at udstedelsen af legitimationskortet skal holdes udgiftsneutralt, skal være hjemmel til at fastsætte et gebyr om betaling for udstedelsen af legitimationskortet.

Gebyret skal fastsættes ud fra et princip om, at det skal være omkostningsdækkende. Gebyrets størrelse vil blive fastsat som et maksimalt beløb i bekendtgørelsen i overensstemmelse med reglerne i Finansministeriets til enhver tid gældende budgetvejledning og Økonomisk-Administrative Vejledning (ØAV). Den enkelte kommune fastsætter prisen for udstedelse af legitimationskortet inden for rammerne af det beløb, som ministeren fastsætter som det maksimale.

I medfør af den gældende budgetvejledning indebærer dette, at gebyret fastsættes således, at der opnås fuld dækning for de forbundne omkostninger inkl. administrationsomkostninger, således at der tilstræbes balance over en løbende 4-årig periode fra og med regnskabsåret. Mindst en gang årligt vurderes det, om omkostningerne skal reduceres, eller gebyrsatsen justeres for at sikre balance. Dette indebærer, at ministeren kan regulere det maksimale gebyr i opadgående- eller nedadgående retning, såfremt omkost-

ningsniveauet forbundet med udstedelsen af legitimationskortet ændres. På baggrund af disse principper fastsætter de enkelte kommuner selv den konkrete pris for udstedelsen af legitimationskortet.

Legitimationskortet, som efter forslaget indeholder indehaverens fulde navn, foto og personnummer, vil kunne anvendes i en række hverdagsdagssituationer som legitimation. For enkelte kommuner vil det efter Social- og Indenrigsministeriets opfattelse kunne medføre en forenklet sagsgang i forhold til i dag, hvor kommunerne ikke kan udstede et generelt legitimationskort med personnummer og derfor i nogle tilfælde skal anvende ressourcer på at medvirke til, at borgere uden pas og/eller kørekort kan identificere sig ved f.eks. bankforretninger mv.

Da gebyret som nævnt ikke må overstige de omkostninger, som den udstedende kommune har i forbindelse med udstedelsen af legitimationskortet, er der således ikke tale om et fiskalt gebyr.

Det er Social- og Indenrigsministeriets forventning, at gebyret kan fastsættes lavere end det, som opkræves for udstedelse af pas og kørekort.

Der henvises desuden til bemærkningerne til lovforslagets § 2, stk. 3.

2.2.7. Ophævelse af lovgivning om legitimationskort til personer på 16 år og derover

Social- og Indenrigsministeriet vurderer, at det specielle formål med og oplysningerne i legitimationskortet til personer på 16 år og derover vil kunne rummes i det foreslåede legitimationskorts generelle formål og de oplysninger, som kortet efter forslaget skal indeholde. På denne baggrund vil der således ikke fremover være behov for de eksisterende regler om legitimationskort til personer over 16 år.

2.3. Den foreslåede ordning

Lovforslaget har til hensigt, at personer på 15 år og derover, der er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), kan erhverve et legitimationskort med foto, fulde navn og personnummer. Lovforslaget giver en bemyndigelse til social- og indenrigsministeren til at fastsætte de nærmere regler for udstedelsen og udformningen af legitimationskortet, herunder nærmere krav til, hvornår ansøgerens identitet kan anses for godtgjort samt regler om gebyrfastsættelse, jf. lovforslagets bemærkninger til § 2. Betingelserne for udstedelse af legitimationskortet foreslås fastsat ved lov, hvorfor der i bekendtgørelsen bliver tale om regler af teknisk karakter.

Lovforslaget indebærer en række tilpasninger af det eksisterende legitimationskort til personer på 16 år og derover, således at legitimationskortet bl.a. får et nyt formål, en bredere målgruppe og et større anvendelsesområde.

Endvidere afstemmes minimumsalderen for udstedelse af legitimationskortet med minimumsalderen for udstedelse af NemID (15 år). Herved vurderes legitimationskortet at kunne få bredere anvendelse og større effekt, f.eks. vil kortet kunne indgå som supplerende legitimation i forbindelse med udstedelse af NemID til borgere, som ikke har (og for de unges vedkommende ikke kan få) kørekort.

Lovforslaget tager således udgangspunkt i et eksisterende legitimationskort til personer på 16 år og derover – det såkaldte alkoholkort - der udstedes med hjemmel i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovekendtgørelse nr. 1020 af 21. oktober 2008 som ændret ved lov nr. 707 af 25. juni 2010 og lov nr. 327 af 23. marts 2013 med tilhørende bekendtgørelse om udstedelse af legitimationskort til personer på 16 år og derover, jf. bekendtgørelse nr. 532 af 13. juni 2004.

Med lovforslagets § 2, stk. 1, foreslås det, at personer på 15 år og derover, der er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), kan erhverve et legitimationskort med foto, fulde navn og personnummer, der udstedes af den kommune, hvor ansøgeren er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR),

med en gyldighedsperiode på 10 år. Legitimationskortet skal i en række situationer kunne anvendes som generel legitimation, men der vil ikke blive knyttet rettigheder til legitimationskortet, som det f.eks., er tilfældet med sundhedskortet, der dokumenterer retten til ydelser efter sundhedsloven, jf. afsnit 2.1.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Legitimationskortet giver således alene mulighed for at kunne dokumentere indehaverens identitet.

Social- og Indenrigsministeriet foreslår således, at der sker en tilpasning af legitimationskortet til personer på 16 år og derved, der indebærer, at det fortsat er kommunerne, som har ansvar for og administrerer udstedelsen af legitimationskortet. Herved kan man i vidt omfang tage udgangspunkt i det eksisterende decentrale system i kommunerne til produktion og administration heraf.

Efter en samlet vurdering er det Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at det foreslåede legitimationskort, som indeholder indehaverens fulde navn, foto og person nummer, vil kunne anvendes i en række hverdagsdagssituationer som legitimation, ligesom pas og kørekort også i dag anvendes som legitimation i andre situationer end ved rejse og kørsel. Kortet vil efter ministeriets opfattelse også kunne anvendes som tilstrækkelig legitimation som følge af de svenske midlertidige kontrolforanstaltninger i forbindelse med indrejse i Sverige.

Med lovforslagets § 2, stk. 2, foreslås det, at social- og indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for udstedelsen og udformningen af legitimationskortet, herunder nærmere krav til, hvornår ansøgerens identitet kan anses for godtgjort.

Den foreslåede bemyndigelsesmodel er begrundet i, at indholdet af de nærmere regler om legitimationskortet, herunder regler om udstedelsen og udformningen af legitimationskortet og kravene til godtgørelse af ansøgerens identitet, bør have et så detaljeret og teknisk præg, at de mest hensigtsmæssigt kan fastsættes ved bekendtgørelse. Ved at fastsætte disse regler ved bekendtgørelse opnås desuden en smidig mulighed for løbende at evaluere et eventuelt behov for at ændre på f.eks. sikkerhedsmæssige elementer som følge af den teknologiske udvikling.

Med lovforslagets § 2, stk. 3, foreslås det, at social- og indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om betaling af et gebyr for udstedelse af legitimationskortet. Forslaget om, at social- og indenrigsministeren fastsætter regler om betaling af et gebyr for udstedelsen af legitimationskortet, har til formål at holde udstedelsen af legitimationskortet udgiftsneutralt. Social- og Indenrigsministeriet vurderer, at bl.a. hensynet til løbende overvejelser om justering af gebyrsatsen medfører, at reglerne mest hensigtsmæssigt fastsættes ved bekendtgørelse.

Den foreslåede ordning indebærer desuden, at det eksisterende hjemmelsgrundlag på Sundheds- og Ældreministeriets område om udstedelse af legitimationskort til personer på 16 år og derved, som beskrevet i afsnit 2.1.1, kan ophæves, da det foreslåede legitimationskort kan erhverves af personer på 15 år og derved.

Lovforslagets § 4 indeholder således en bestemmelse, der ophæver § 4 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 1020 af 21. oktober 2008 som ændret ved lov nr. 707 af 25. juni 2010 og ved § 1 i lov nr. 327 af 23. marts 2013, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 3.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Udstedelsesprocessen vil minde om den eksisterende for udstedelse af alkoholkort og vurderes således ikke at indebære indførelse af nye procedurer eller systemer.

Hertil kommer, at kortet fuldt ud skal brugerfinansieres.

Samlet set vurderer Social- og Indenrigsministeriet, at lovforslaget ikke vil have økonomiske konsekvenser for kommunerne.

Lovforslaget vil heller ikke medføre merudgifter for staten og regionerne.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører, at borgerne får flere muligheder for at kunne legitimere sig med generel billedlegitimation i en række hverdagssituationer. Borgerne vil f.eks. med lovforslaget få bedre muligheder for at opfylde legitimationskrav i anden lovgivning, herunder hvidvaskloven.

Lovforslaget vurderes således samlet at have positive administrative konsekvenser for borgerne.

6. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 7. september 2016 til den 5. oktober 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, BDO Kommunernes Revision A/S, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Handicapforbund, Dansk Industri, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Ældreråd, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, DESA Dansk Erhvervssammenslutning, Det Centrale Handicapråd, Digitaliseringsstyrelsen, Domstolsstyrelsen, DSB, Finanstilsynet, Folketingets Ombudsmand, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Rejsearrangører i Danmark, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Institut for Menneskerettigheder, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstan-satte, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Landsforeningen Ældresagen, Landsorganisationen i Danmark (LO), Politiforbundet, Rigspolitiet, Rådet for Socialt Udsatte, SAND (De hjemløses landsorganisation), Statsforvaltningen, Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab, Trafikselskaberne i Danmark, Vestre Landsret, Østre Landsret og Ældreforum.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og re- gioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekven- ser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Flere muligheder for at kunne legitimere sig med generel billedlegitimation i en række hverdagssituationer.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Lovforslagets § 1 er en formålsbestemmelse, der har til formål at sikre, at alle personer på 15 år og derover, der er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), kan erhverve et legitimationskort.

Lovforslaget har til hensigt at tilbyde borgerne et supplement eller alternativ til øvrige offentligt udstedte dokumenter, der indeholder legitimationsoplysninger, f.eks. pas og kørekort.

Det er ikke hensigten, at legitimationskortet skal kunne anvendes som fyldestgørende legitimation i alle tilfælde, hvor borgerne kan blive mødt med krav om legitimation, enten som følge af krav i lovgivningen eller som følge af private virksomheders retningslinjer. Legitimationskortet skal således ikke kunne stå alene i enhver situation.

Det er imidlertid Social- og Indenrigsministeriets vurdering, at det foreslåede legitimationskort i vidt omfang i praksis vil kunne anvendes som legitimation på samme måde, som mange anvender f.eks. et kørekort, jf. også afsnit 2.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Efter den foreslåede § 2, stk. 1, kan personer på 15 år og derover, der er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), erhverve et legitimationskort med foto, fulde navn og personnummer, der udstedes af den kommune, hvor ansøgeren er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR). Legitimationskortet udstedes med en gyldighedsperiode på 10 år.

Den pågældende persongruppe har ret til at få udstedt det i bestemmelsen nævnte legitimationskort under de betingelser, som social- og indenrigsministeren får bemyndigelse til at fastsætte, jf. lovforslagets § 2, stk. 2.

Det er alene den persongruppe, som er nævnt i lovforslagets § 2, stk. 1, dvs. personer der er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), der har mulighed for at få udstedt et legitimationskort. Udlændinge, herunder asylansøgere, der ikke er bopælsregistreret i CPR, kan således ikke få udstedt et legitimationskort i medfør af de foreslåede regler.

Begrebet ”bopælsregistreret” skal forstås i overensstemmelse CPR-lovens principper for bopælsregistre-

ring. Det følger således af CPR-lovens § 6, stk.1, (lovbekendtgørelse nr. 5 af 9. januar 2013 med senere ændringer), at kommunalbestyrelsen skal registrere enhver i CPR på dennes bopæl i kommunen, hvis vedkommende efter lovens kapitel 4-6 skal være registreret her i landet. Efter CPR-lovens § 6, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen registrere den, der ingen bopæl har, på vedkommendes faste opholdssted i kommunen uanset dets karakter. For at opholdsstedet kan anses for fast, skal opholdet have en vis varighed, hvorunder opholdsstedet ikke bevæges, jf. CPR-lovens § 9.

Efter CPR-lovens § 6, stk. 4, skal den hidtidige bopælskommune fortsat have registreret den, der intet fast opholdssted har, men kommunalbestyrelsen skal registrere den pågældende som fraflyttet den tidligere adresse.

Med hensyn til forslaget om, at legitimationskortet skal indeholde et foto af ansøgeren bemærkes, at der i bekendtgørelsen fastsættes regler om, at der skal være tale om et portrætbillede uden hovedbeklædning. Kommunen kan, i lighed med hvad der gælder for pas og kørekort, tillade, at ansøgeren bærer hovedbeklædning på det nævnte fotografi, såfremt ansøgeren af religiøse grunde fremsætter begæring herom. De nærmere krav til fotografiets størrelse mv. fastsættes i bekendtgørelsen i medfør af de foreslåede regler. Det er hensigten, at der skal stilles samme krav til fotografiet, som der gælder for fotografier på kørekort, jf. bekendtgørelse nr. 312 af 25. marts 2015 med senere ændring (kørekortbekendtgørelsen).

Legitimationskortet skal påføres ansøgerens fulde navn efter navnelovgivningen i det omfang dette er teknisk muligt, jf. CPR-lovens § 5, stk. 1. Kun mellem- og efternavne, som ansøgeren er berettiget til at føre efter navneloven, kan anføres på legitimationskortet.

Men hensyn til forslagets krav om, at legitimationskortet skal indeholde personnummer bemærkes, at det ikke er tilstrækkeligt, at der alene anføres ansøgerens fødselsdato. Der vil således kun kunne udstedes et legitimationskort i medfør af disse regler, hvis ansøgeren har et dansk personnummer, jf. CPR-lovens § 3, stk. 1 og stk. 6.

Det fremgår af den foreslåede § 2, stk. 2, at social- og indenrigsministeren i bekendtgørelsen fastsætter nærmere regler for udstedelsen og udformningen af legitimationskortet, herunder nærmere krav for, at ansøgerens identitet kan anses for godtgjort. Bemyndigelsen vil blive udmøntet i regler, der omhandler hvilken form for dokumentation, der efter en konkret vurdering er tilstrækkelig til udstedelse af legitimationskortet. Tilstrækkelig dokumentation kan f.eks. være at ansøgeren ved personligt fremmøde fremviser original dåbs- navne- eller fødselsattest, pas, kørekort eller sundhedskort.

Bekendtgørelsen vil ligeledes indeholde nærmere regulering af udformningen af kortet, herunder f.eks. størrelsesmæssige krav til det foto, som kortet skal indeholde. Der kan tillige indgå regulering af forhold, der skal sikre et ensartet udseende af legitimationskortet i alle landets kommuner. Det skal f.eks. sikres, at det på alle udstedte legitimationskort tydeligt fremgår, at legitimationskortet ikke dokumenterer opholds- eller arbejdstilladelse i Danmark, jf. afsnit 2.2.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter den foreslåede § 2, stk. 3, fastsætter social- og indenrigsministeren regler om betaling af et gebyr for udstedelse af legitimationskortet. Gebyrets størrelse vil blive fastsat som et maksimalt beløb i bekendtgørelsen i overensstemmelse med reglerne i Finansministeriets til enhver tid gældende budgetvejledning og Økonomisk-Administrative Vejledning (ØAV). Den enkelte kommune fastsætter prisen for udstedelse af legitimationskortet indenfor rammerne af det beløb, som ministeren fastsætter som det maksimale. Den udstedende kommune opkræver gebyret. Det forudsættes, at gebyret dækker de faktiske omkostninger ved udstedelsen af kortet.

Social- og indenrigsministeren kan f.eks. også efter bemyndigelsen fastsætte regler om frister for betaling af gebyret og eventuelle konsekvenser af manglende betaling.

Der henvises til Social- og Indenrigsministeriets overvejelser om gebyrfastsættelse i afsnit 2.2.6. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Efter den foreslåede § 3 ophæves § 4 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 1020 af 21. oktober 2008, som ændret ved lov nr. 707 af 25. juni 2010 og ved § 1 i lov nr. 327 af 23. marts 2013.

Formålet med og oplysningerne i legitimationskortet udstedt efter lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 1020 af 21. oktober 2008 som ændret ved lov nr. 707 af 25. juni 2010 og lov nr. 327 af 23. marts 2013 med tilhørende bekendtgørelse om udstedelse af legitimationskort til personer på 16 år og derover, jf. bekendtgørelse nr. 532 af 13. juni 2004, vil fremover kunne rummes i det foreslåede legitimationskort.

Hvis en person på 16 år eller derover ønsker at legitimere sig med det foreslåede legitimationskort i forbindelse med køb af tobak eller alkohol, kan kortet således også anvendes til dette formål.

Der vil på den baggrund ikke fremover være behov for at udstede legitimationskort med hjemmel i lov om forbud mod salg af tobak til personer under 18 år og af alkohol til personer under 16 år.

Forslaget medfører, at der efter lovens ikrafttrædelse, jf. § 4, ikke kan udstedes nye legitimationskort med hjemmel i ovennævnte lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år. Der henvises til afsnit 2.2. om ophævelse af lovgivning i lovforslagets almindelige bemærkninger.

For så vidt angår legitimationskort, der allerede måtte være udstedt på lovens ikrafttrædelsestidspunkt, henvises til lovforslagets § 5, hvorefter legitimationskort, der ved ikrafttrædelsen af denne lov er udstedt med hjemmel i lov om forbud mod salg af tobak til personer under 18 år og af alkohol til personer under 16 år, jf. lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 1020 af 21. oktober 2008, som ændret ved lov nr. 707 af 25. juni 2010 og ved § 1 i lov nr. 327 af 23. marts 2013 forbliver gyldige indtil udløbet af disse korts gyldighedsperiode.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2017.

Til § 5

Efter den foreslåede § 5 bevarer legitimationskort, der ved lovens ikrafttrædelse er udstedt i medfør af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 1020 af 21. oktober 2008 som ændret ved lov nr. 707 af 25. juni 2010 og ved § 1 i lov nr. 327 af 23. marts 2013, deres gyldighed indtil udløbet af disse korts gyldighedsperiode.

Bestemmelsen er foreslået for at lette overgangen, således at borgerne ikke oplever vanskeligheder, der kan være forbundet med, at et allerede udstedt og betalt legitimationskort til unge, ikke længere anses som gyldig legitimation.

Til § 6

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 4. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter regler om, at personer på 16 år og derover af opholdskommunen kan få udstedt legitimationskort med foto samt nærmere regler om udstedelsen og udformningen af legitimationskortet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte et gebyr for udstedelse af legitimationskort, jf. stk. 1.

§ 3. I lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 1020 af 21. oktober 2008 som ændret ved lov nr. 707 af 25. juni 2010 og ved § 1 i lov nr. 327 af 23. marts 2013, foretages følgende ændring:

1. § 4 ophæves.